

pes
PŘÍTEL ČLOVĚKA

Knírač

MS
belgických
ovčáků

Dermoid

zkouška
ZMP

Auvergneský
ohář

rozhovor
Miroslav Řepa

Psi, kteří přežili Bílou horu

Poslední březnovou neděli se v radotinské sokolovně pořádala jarní výstava Klubu přátel psů pražského krysaříka, tohoto zřejmě našeho nejstaršího národního plemene, které je zároveň také nejmenším národním pokladem české kynologie

Slavná historie

Jeho původ je neoddelitelně spjat s českou kotlinou, odkud pochází. Český král a císař Karel IV. si krysaříka dokonce cenil natolik, že třemi psy obdaroval i francouzského krále Karla V.

Vůbec první zmínku o krysařících nacházíme u kronikáře Eginharda, žijícího v letech 770 – 840, který ve své kronice zaznamenal, že jistý český kníže Lech (vojvoda) daroval krysaříka císaři Karlu I. Velikému. Z polských pramenů pak víme o dvou krysařících českého původu v psinci Boleslava II. Smělého. Jedná se o záznamy polského kronikáře Galla Anonyma, který uvádí: „Nad jiné si Boleslav Smělý, hrot a štít naší země, obliboval ze svého psince dvě ratlíčků, v jejichž žilách kolovala krev ne polská, ale krev ryze slovanská, krev z upřímné bratrské lásky darovaná, z bratrských Čech pocházející.“ Ještě se můžeme zmínit o císaři Rudolfovi II., který prý hledal mezi psy hlavně klid. Útěchu a jasnou mysl nacházel údajně uprostřed smečky loveckých psů a čtyř ratlíků, jejichž potomstvo se rozrostlo na osmnáct krysaříků.

Radotinské klání

Krysařík, hovorově a často nazývaný „ratlík“, což je odvozeno od německého slova „die Ratte“ (krysa), měl na nedělním výstavním klání zajištěnou slibnou konkurenci v počtu 87 přihlášených jedinců. Sjeli se zde vystavovatelé nejen z Čech a Moravy, ale i z Německa či Švédska. Je příjemné vědět, že tento psík získává oblibu nejen u nás, ale že začíná pronikat také mezi zahraniční chovatele. Pozvání na

post rozhodčího přijal mezinárodní posuzovatel Petr Řehánek, který se svého úkolu zhostil více než svědomitě. Jeho spravedlivý, citlivý a profesionální přístup jen přispěl k příjemné atmosféře, která zde panovala, i hrubý nedostatek vystavovaného jedince dokázal jeho majiteli vysvětlit tak, že se nikdo necítil dotčený či dokonce naštvaný. Mnohdy tuto vlastnost u rozhodčích postrádáme.

V úvodu výstavy ohromila přítomné ukázkou výcviku asistenčních psů organizace Helpes. Poté bylo na řadě samotné posuzování. Krysaříci se dělí na černé s pálením a ostat-

ní barvy. Co se týče barev, je opět historicky doloženo, hlavně ze starých obrazů, že se krysařík vyskytoval nejen ve zmiňované barvě černá s pálením, ale i hnědá s pálením, modrá s pálením, žlutá a dokonce i v barvě harlekýn (biločerný strakáč).

Nejdříve se posuzovali černí psi s pálením a začínalo to, jako na každé jiné výstavě, třídou štěňátek a následně třídou dorostu, zde se již ukazovaly rysy povahy, kterou krysařík má. Čipernost, chytrost, ochota učit se novým věcem a samozřejmě závislost na svém majiteli. Následovala třída mladých psů, kde nastoupilo sedm jedinců. V mezitřídě byli čtyři, ve třídě otevřené pět, ve třídě vítězů dva a třídě veteránů také dva představitelé. Po tomto klání nastoupily barevné rázy psů, kdy ve třídě štěňátek se předvedl jeden psík, stejně tak ve třídě dorostu. Ve třídě mladých byli tři, v mezitřídě jeden, otevřené dva a vítězů jeden. Poté se posuzovaly feny v barvě černá s pálením, ve třídě dorostu se sešlo devět fen, v mladých dvanáct, mezitřída uvítala sedm a třída otevřená šest fen. Ve třídě vítězů a veteránů bylo po jedné zástupkyni. No a konečně pak barevné rázy, vzhledem k tomu, že barevných krysaříků je zatím velmi málo, tak to, že ve třídě mladých nastoupilo neuvěřitelných šest jedinců, je nádherné, následovala jedna fena v mezitřídě, ve třídě otevřené i ve vítězích.

Po dobrém obědě se začalo soutěžit o nejlepší z nejlepších a rozhodčímu rozhodně nebylo co závidět. Nádherné poháry a sponzorské věcné dary už nedočkavě čekaly na své vítěze, divákům se tajil dech a handlerům stoupal adrenalin. Nejkrásnějším štěnětem se stal Noster Mirabilis Ebisu, nejkrásnějším mladým psem Artuš Simply Creat, nejkrásnější mladou fenou Pavlinka z Etaru, titul nejkrásnějšího dospělého psa získal Ch. Falko z Amálčiny zahrádky, nejlepším veteránem Spero Meliora se chlubil Andula Šafářová, BOB pro ostatní barvy si odnesl Jch. Nugát Spero Meliora a nejkrásnější dospělou fenou se stala Adélka Gatogi czech, která zároveň získala titul BOB pro krysaříky v barvě černá s pálením a následně i BIS výstavy. Vítězem soutěže párů se mezi sedmi dvojicemi stali Igor od Hradu Bradlec a Yasněnka Čekanka, nejlepší chovatelskou stanicí byla vyhlášena CHS Čekanka. Soutěž Dítě a pes vyhrál Adam Hruška s Atýskem Dar minulosti.

A výstava byla u konce. Skoro jako historie krysaříků po bitvě na Bílé hoře, kteří málem sdíleli osud české státnosti. Naštěstí se tak nestalo. Dvanáct století krysaříkovy existence – to je jistě více než dost na to, abychom o jeho zachování a předání dalším generacím usilovali i dnes.

Pavlna Cmíralová (ch. st. Secure Power) a Igor Hroznata Adamovič

Poděkování za podporu akce

Časopisu *Pes přítel člověka*, firmám BEA natur, Plaček a Eukanuba, Weber mlýnu a Acané a Orije-nu, penzionu Vanilka, krmivu Fitmin, firmám Almika a Royal Canin, jakož i My Prague Ratter – oblečky šité na míru, chovatelským stanicím Blackgorge, Drofa, Fabare Bohemia, Fedar, Edajmi, Jongal, Lokaskylos, Proper Puppy, Secure Power, Z Jeřic, Čekanka, Angel Crown, Noster Mirabilis, Hund's, Galivas, Hop Hop Japonska, Gabriele Mocové, Markétě Cramer van Laue a chovatelským potřebám Dolní Bousov.

